

MET EEN MUNT VAN ALFRED

CARL CAUWENBERGH

**MET EEN MUNT
VAN ALFRED**

*S*criptomanen
VZW

© 2023 by Carl Cauwenbergh
www.scriptomanen.org
contact: info@inter-actief.be
Coverontwerp: foto van Carl Cauwenbergh / Studio Scripto

NUR

Deze POD-uitgave werd gefaciliteerd door:
www.mijnbestseller.be

Niets uit deze uitgave mag, op welke wijze ook, worden overgenomen zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

*Schipper, mag ik overvaren, ja of neen?
Moet ik dan een cent betalen, ja of neen?*

Liedblaadje van 1930
Nederlandse Liederensbank

1. Aangespoeld

Vanmorgen is de lucht eindelijk opgeklaard. Hemelsblauw. Twee Soedanese jongens zitten verkleumd te rillen onder hun gescheurd tentzeil. Kazi en zijn oudere broer Amadi leunen dicht tegen elkaar aan, ineengedoken na de felle storm van voorbije nacht. Urenlang flitste de bliksem spookachtig door de lucht, met krakend gedonder en striemende regen. De zee was woest, met metershoge golven die dreunend open spatten in de schuimende branding. En dan die gierende wind, die raasde tussen de duinen en het zand wild deed opstuiven. Hun zomertentje vloog bijna weg.

Nu is het gelukkig weer rustig. Je hoort het ritmisch aanrollen van de golven en daarboven het langgerekt krijsen van de meeuwen. De zon geeft al wat warmte. De broers kruipen uit hun kapotte nylon schulp en kijken rond tussen de duinen van *La Slack*. Overall een trieste ravage in het geïmproviseerd tentenkamp, en tussen de rommel enkele jongeren die traag en mechanisch terug naar het leven strompelen. Tientallen migranten zijn de voorbije dagen samengetroeft voor de overtocht vannacht. Maar de zware zomerstorm maakte iedere poging om met een rubberboot het Kanaal over te steken onmogelijk.

In het zonovergoten daglicht ziet Kazi de overkant. De witte krijtrotzen van Engeland, zo zichtbaar dichtbij. Amper dertig kilometer van hun doel, maar o zo moeilijk te bereiken. Na een verschrikkelijke tocht van duizenden kilometers zitten ze hier nu al weken vast aan de Franse kust.

‘Om moedeloos bij te janken,’ zucht hij.

De twee broers, zeventien en twintig jaar, staan roerloos naar Engeland te staren.

Dan verdringt Amadi hun deprimerend zwijgen met zijn actieplan. ‘Kazi, we moeten ons zo goed mogelijk drogen in de zon en aan wat geld zien te raken. Want onze spullen en eten zijn doorweekt en zitten vol zand. Misschien kunnen we bij het hulpcentrum wat materiaal krijgen. Een nieuw tentje, twee slaapzakken en zo.’

‘Oké,’ herpakt Kazi zich. ‘Maar het centrum gaat pas deze namiddag open. We kunnen eerst wat opdrogen... en daarna de vloedlijn afzoeken. Dat strandjuttent leverde de voorbije weken toch wat op. En met de storm zijn er waarschijnlijk veel bruikbare spullen aangespoeld.’

Ze pakken allebei een paar grote jutezakken. Die oude postzakken kregen ze van René, de schroothandelaar. Kazi ziet het weer helemaal zitten. ‘We stappen best richting schroothandel, vlakbij *Cap Gris Nez*. Als onze zakken vanmiddag vol zijn, verkopen we de buit direct aan René. Met zijn geld kunnen we in de winkel wat eten en drinken kopen. En vanavond krijgen we hopelijk iets warmes te eten, bij Jeannine in het hulpcentrum.’

Amadi knikt en lacht. Hij is blij dat Kazi weer moed vat. Zo trekken de strandjutters zij aan zij over het kilometerslange strand, van *Pointe aux Oies* tot *Cap Gris Nez*. De storm heeft inderdaad meer afval op het strand gegooid. Het zootje ligt in een brede sliert tegen de duinen aan, zo ver hebben de woeste golven de rommel gesmeten. Veel zeewier en mosselschelpen. Maar vooral plastic, in alle kleuren en formaten. Kapotte bidons en flessen. Meters visnet, hopeloos verstrikt ineengedraaid. Je kunt het niet bedenken of het ligt ergens in die warboel.

Het tweetal is echter gefocust en kieskeurig bij het zoeken. Ze kennen de goede raad van René ondertussen uit het hoofd. Telkens hij hun vangst keurt en betaalt, herhaalt hij hetzelfde deuntje: ‘Zoek de juiste spullen. Breng drijfhout mee maar geen rechte planken of balken. Wel kleine boomtakken, vergrijsd en natuurlijk gebogen. Daar geven kunstenaars me geld voor. Ze maken er hun artisanale werkjes van. En toeristen kopen dat, voor op de schoorsteen thuis.’ En altijd voegt hij er aan toe: ‘Breng zeker alle metalen mee. Die betaal ik per kilo. IJzer is goed, maar koper is beter.’ En dan, breed grijnzend: ‘En het best zijn zilver en goud...’ Dan wijst hij naar zijn stapel lege postzakken: ‘Neem gerust een paar extra zakken mee. Ik betaal jullie altijd cash, hé.’

‘Nog dit stuk strand achter de parking en dan stappen we naar René. Ik heb honger,’ zegt Kazi.

‘Oké,’ antwoordt Amadi zonder opkijken.

Ze blijven voorovergebogen met hun puntige stokken tikken en prikken in het afval. Ze lijken wel op de zeemeeuwen rondom hen, die ook aandachtig over het zand stappen en her en der hun snavel in de warboel steken, op zoek naar iets eetbaars.

En dan doorpikt Kazi een zwart leren zakje, amper zichtbaar tussen de slierten zeewier. Hij wil het zakje omhoog trekken, maar het glijdt van zijn stok. Zo zwaar is het.

Het ploft dof rinkelend op het strand. Een metaalklank.

Kazi bukt zich en raapt het zware zakje op. Het lijkt op een versleten beurs met een metalen kliksluiting.

‘Heb je iets speciaals gevonden?’ vraagt Amadi.

Kazi rammelt met de beurs. Gerinkel.

‘Klik eens los, Kazi. Wie weet wat... Oh!’

Amadi’s mond valt open. Hij kijkt op van de open beurs, recht in de even grote ogen van Kazi. Voorzichtig neemt Amadi een grote gele schijf uit de beurs, die Kazi nog altijd voor zich vasthoudt.

‘Goud, Kazi... Dat is goud, geen koper! Dat zijn gouden munten!’

2. Verkocht

De adrenaline jaagt door de aders van de broers. Vijf gouden munten! Koortsachtig en geconcentreerd zoeken ze het stuk strand rond de geldbeugel af. Maar na een uur grondig zoeken zegt Amadi: 'Niks meer. We stoppen ermee, Kazi. We komen morgenvroeg na de ochtendvloed nog eens terug, maar ik denk niet dat we hier nog goud gaan vinden.'

'Oké,' antwoordt Kazi. 'Ik stik van de dorst en ik heb reuzehonger. We gaan naar René.'

Amadi stopt de geldbeugel diep in zijn broekzak. Terwijl ze opstappen met hun jutezakken, begint het pas echt door te dringen hoe waardevol hun vondst kan zijn. Wat nu?

'Ik zou de vondst voorlopig geheim houden,' begint Amadi, alsof zijn broer hem die vraag gesteld heeft.

'We hebben dringend geld nodig, broer. Laat ons nu bij René één muntstuk verkopen. Hij spreekt zelf altijd van zilver en goud. Hij kent er iets van.'

'Hm,' broemt Amadi en hij denkt luidop verder: 'We hebben inderdaad geld nodig. René is misschien wel de veiligste oplossing. Als we naar een juwelier gaan in Calais, zal die erg achterdochtig worden en veel vragen stellen. Ons misschien aangeven als dieven, bij de politie.'

'We zullen René vragen het voorlopig geheim te houden. Geef me één munt en bewaar jij de rest in het zakje. We geven hem die munt te leen, als onderpand voor een degelijk bedrag. Als we hem over een week niet terug betalen, dan is de munt van hem. Hopelijk zijn we tegen dan in Engeland.'

Ze slaan het zandwegje in, richting schroothandel. Dat is een allegaartje van stapels metaal, autowrakken, autobanden, hout, papier. Veel rommel ook.

De hond aan de ketting blaft hen wild toe. René komt uit zijn hangar. Daarbinnen heeft hij een klein kantoortje, in een afgedankte werfkeet.

'Ha, jongens. Jullie hebben wat bij, zie ik. Maar de zakken

zijn niet vol. Na die stormnacht niet veel fut, zeker?' plaagt hij.

René giet hun zakken onmiddellijk uit in een grote sorteerbak. In een mum van tijd heeft hij alles in stapeltjes getrieerd.

'Zo, de zoektocht levert jullie dertig euro op. Niet slecht, hé.'

René haalt een lange portemonnee uit zijn overall en geeft hen enkele briefjes. 'Hou de zakken maar voor jullie volgende tochtje.'

Hij reikt de broers zijn hand om het gesprekje te beëindigen, maar de jongens staan er wat besluiteloos bij.

'Nog iets?' vraagt René.

'Ja, we hebben nog iets speciaals gevonden,' zegt Amadi aarzelend.

'Oké, laat eens zien. Ik betaal altijd cash, hé!'

'René, je moet ons eerst beloven dat je onze vondst geheim houdt.'

'Hola, jullie hebben dat geheim ding toch écht *gevonden*?'

'Ja zeker,' komt Kazi tussenbeide. 'We hebben niets gestolen, René. Ik heb een munt op het strand gevonden.'

'Ah, een muntstuk,' zegt René, wat gerustgesteld. 'Ja, heel af en toe kun je daar munten vinden, verloren in het zand. Soms zelfs Engels kleingeld, met het tij naar hier gevoerd door de stroming. Laat maar zien.'

René houdt zijn hand al open.

Amadi knikt naar zijn broer. Dan haalt Kazi het muntstuk uit zijn zak en legt het in de handpalm van René. Die staart lang naar de munt en neemt hem voorzichtig tussen duim en wijsvinger.

'Dat is verdorie goud! Een gouden munt, op het strand gevonden! Kom mee naar mijn kantoortje, we gaan die eens goed bekijken.'

René draait de munt om en om, weegt hem, bekijkt hem onder een vergrootglas. Heel die tijd zit hij tegen zichzelf te mompelen. De twee broers volgen hem gespannen met hun ogen, terwijl ze gulzig een groot glas water drinken, met

een suikerwafel erbij.

‘Het is goud, het is rond, maar het is geen échte munt. Toch niet om in een winkel mee te betalen. Op de ene kant staat een kop in reliëf, het hoofd van een man, maar de andere kant is glad. Op die kant staat alleen een soort codenummer en een jaartal: 1928. Er is trouwens nooit mee betaald of wat dan ook. Die munt is maagdelijk gaaf, pas geslagen en toch honderd jaar oud. Misschien een puur verzamelobject of een herdenkingspenning. Ik zou er graag navraag naar doen, en ik vermoed dat de man op de kop er wel kan op antwoorden. Maar ik herken hem niet. Vermoedelijk is hij al lang dood. We zijn nu een eeuw verder.’

De twee broers hebben zijn analyse maar half begrepen en schrikken wanneer hij zegt dat de munt niet dient om mee te betalen. ‘René, dat goud is toch echt, dat is toch veel waard, niet?’

‘Zeker, jongens. Die munt weegt honderd gram, die is veel waard. Dit is goud van twintig karaat. Puur op gewicht kost dat goud bijna vierduizend euro.’

De broers zijn opgelucht en willen snel onderhandelen. ‘René, wil je ons geld lenen? Die munt is ons onderpand. Als we je over een week de lening niet kunnen terugbetalen, dan is de munt voor jou. Maar tot volgende week moet je die munt voor ons bewaren én geheim houden. Je mag niemand iets vertellen over die vondst!’

René denkt even na. Zoals hij die jongens kent, mag hij ervan uitgaan dat ze de munt niet hebben gestolen. Als er de komende week in de pers of bij de politie geen heisa rond gestolen goud ontstaat, dan is hij veilig en sluist hij hem snel door. Hoe ze die munt zo gaaf uit het water gehaald hebben, is wel een raadsel voor hem. Mogelijk vertellen ze hem niet alles, maar hij weet hoe dan ook genoeg.

‘Jongens, ik doe jullie een voorstel,’ besluit hij. ‘Ik geef jullie nu drieduizend euro voor die munt. Als jullie me volgende week niet komen terugbetalen, dan is die munt van mij. Maar ik ga hem echt niet langer dan één week bijhouden. Want dan verkoop ik dit goud en dat zal niet aan de kust zijn. Jullie geheim wordt zo ook mijn geheim.’

Drieduizend euro! De broers kijken elkaar verbaasd aan: dat is veel meer dan ze gehoopt hadden. Daar kunnen ze weken mee voort! En ze hebben nog vier munten...

Amadi en Kazi knikken en met een stralende glimlach schudden ze René de hand. De deal is gesloten.

René betaalt hen met een stapel kleine briefjes, van twintig en vijftig euro. 'Geef niet te veel ineens uit, jongens, want dan trekken jullie te veel aandacht,' maant hij de twee vaderlijk aan. 'Dus... zoals afgesproken. Ik wacht één week op jullie, maar jullie moeten niet op mij wachten. Veel succes met wat jullie ook van plan zijn.'

Terwijl ze weggaan, draaien ze zich nog even om en ze zwaaien naar René.

'Hij mag die munt hebben. Hij heeft ons goed geholpen. Over een week zijn we in Engeland,' lacht Amadi.

3. Anoniem

Die avond eten Kazi en Amadi warm in het hulpcentrum, dichtbij het stadje Wimereux. Vrijwilligers van de vzw staan achter grote dampende potten en scheppen eten uit voor de lange rij aanschuivende migranten. Ze komen uit Afrika en Azië, vooral jongeren. Het merendeel jongens, een minderheid meisjes. Af en toe gezinnen, met kleine kinderen, soms onderweg geboren tijdens een lange en uitputtende tocht vol gevaar, tegenslag en honger.

Soep. Aardappelen, bloemkool en hamburger. En een appel. De twee broers eten gretig. Ze voelen zich hier veilig. Soms maken ze aan tafel een praatje met andere migranten. Liefst in het Engels. Dat leerden ze op school in Soedan. Maar nu spreken ze ook behoorlijk Frans. Die taal pikten ze woord per woord op, aan de kust van Tunesië. Daar werkten ze bijna een half jaar in een groot Frans toeristenhotel, om geld te verdienen voor hun overtocht over de Middellandse Zee.

Jeannine, de coördinator van het centrum, ziet dat de broers er de moed inhouden, ondanks de tegenslag van het onweer. Ze zijn zelfs opgewekt, en blij.

‘Wel mannen, alles oké? Is jullie tent overeind gebleven?’

‘Ze vloog bijna weg,’ zegt Kazi. ‘De hele nacht moesten we het zeil stevig vasthouden. Het doek raakte jammer genoeg gescheurd en alles is nat geworden.’

‘Ai, jullie zijn niet de enigen die de volle laag hebben gekregen. Gelukkig hebben we nog wat tentjes in het depot. Als jullie vannacht niet in onze hangar blijven slapen, dan kunnen jullie daar materiaal gaan halen.’

‘Bedankt, Jeannine. Zonder jullie hulp zouden we het hier moeilijk volhouden. Wanneer komt Jaak langs, komende zaterdag?’

‘Jaak is na zijn lesuren deze namiddag speciaal vanuit Veurne naar hier gereden. Met zijn camionette vol kampeergerief en proviand. Hij had het juiste voorgevoel dat na de storm hier dringend extra materiaal nodig zou zijn.’